

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3450/2020. (XII. 9.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.IV.37.278/2019/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybírósról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Kúria Kfv.IV.37.278/2019/6. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg azt.
- [2] 2. A Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara 2011. november 15-én panaszt terjesztett elő az indítványozóval szemben, mivel egy televíziós műsorban, majd egy szaklapban a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar legitimitásának hiánya mellett érvelt. Az indítványozóval szemben indult fegyelmi eljárásban a Budapesti Ügyvédi Kamara a 2012.F.202/21. számú határozatban megállapította, hogy az indítványozó szándékos vétséget követett el, ezért megrovás fegyelmi büntetéssel sújtotta. A Magyar Ügyvédi Kamara az elsőfokú határozatot jóváhagyta. A döntéssel szemben az indítványozó a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz fordult, amely a 2.K.33.839/2013/11. számú ítéletében eljárási szabálysértéseket állapított meg, ezért a kamarai határozatokat hatályon kívül helyezte, és a kamarákat új eljárás lefolytatására kötelezte.
- [3] A megismételt eljárásban – a Budapesti Ügyvédi Kamara elfogultsági kifogása miatt – a Pest Megyei Ügyvédi Kamara fegyelmi tanácsa járt el, amely a fegyelmi eljárást az F.64/2015. számú határozatával megszüntette, azonban a fegyelmi tanács elnöke elmulasztotta a határozatot kézbesíteni a Pest Megyei Ügyvédi Kamara elnökének. A Pest Megyei Ügyvédi Kamara elnöke fellebbezése folytán a Magyar Ügyvédi Kamara az FF/092/2016. számú határozatával az elsőfokú fegyelmi határozatot hatályon kívül helyezte, és a fegyelmi tanácsot új eljárásra utasította. Rögzítette, hogy az elsőfokú határozat nem vizsgálta ki teljeskörűen a bíróság által megállapított szabálysértéseket, nem tárta fel az összefoglaló jelentés ellentmondásait, és nem tért ki az eljárási határidők alakulására sem.
- [4] A Magyar Ügyvédi Kamara határozatát az indítványozó keresettel támadta meg a Fővárosi Törvényszéken, hivatkozva a határozat semmisségére és eljárási jogsértésekre. A Fővárosi Törvényszék 2019. január 15-én meghozott ítéletében a keresetet elutasította. A Fővárosi Törvényszék döntése szerint sem az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény, sem a Magyar Ügyvédi Kamara 3/1998. (VI. 27.) Fegyelmi Eljárási Szabályzata nem tartalmaz rendelkezést a fegyelmi döntés semmisségéről, ezért a keresetet sem lehet erre alapítani. A bíróság álláspontja szerint a másodfokú fegyelmi eljárás pártatlansága, tisztességessége és függetlensége nem vonható kétségbe. A bíróság nem osztotta azt az érvet sem, hogy a jogerős záradék visszavonása a határozat jogellenes visszavonásának minősülne.
- [5] Az elsőfokú bírósági döntéssel szemben az indítványozó felülvizsgálattal fordult a Kúriához. Álláspontja szerint a bíróság nem tárta fel a tényállást, nem vette figyelembe, hogy a fegyelmi vétség elévült, és nem vette figyelembe azt sem, hogy – álláspontja szerint – a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke törvényes alap nélkül avatkozott be az eljárásba.
- [6] A felülvizsgálati eljárásban a Kúria az elsőfokú bíróság jogerős döntését hatályában fenntartotta. A Kúria nem látta megállapíthatónak, hogy az elsőfokú bíróság ne tárta volna fel a tényállást, és a fegyelmi eljárás elsőfokú határozatának kézbesítésével összefüggésben is helyes következtetésre jutott. Nem tartotta a tisztességes eljáráshoz való jogba ütközőnek, hogy a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke eljárási hibákra hívta fel az első fokon eljáró fegyelmi tanács elnökének a figyelmét, mivel a Magyar Ügyvédi Kamara elnökének álláspontja

a másodfokon eljáró fegyelmi tanácsot nem kötötte. Nem látta törvénysértőnek sem az elévüléssel, sem a jogerősítő záradék visszavonásával kapcsolatos bírósági álláspontot.

- [7] 3. A Kúria ítéletével szemben az indítványozó az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Álláspontja szerint a Magyar Végrehajtói Kamara jogi helyzetével kapcsolatos véleményének kinyilvánítását az Alaptörvény IX. cikke védi, így emiatt nem tartozik fegyelmi felelősséggel; különösen, hogy kiemelkedő alkotmányos érdek fűződik az állami feladatokat ellátó szervek és személyek nyilvános bírálhatóságához.
- [8] Hivatkozott az Alaptörvény XXIV. cikkének sérelme is; álláspontja szerint sérti a hatósági ügyek tisztességes intézéséhez való jogot, hogy a megismételt fegyelmi eljárásban az elsőfokú határozatot meghozó tanács a jogerős záradékot visszavonta, ráadásul több hónappal azután, hogy a jogerős záradékról őt tájékoztatták. E cikk sérelmének tartotta azt is, hogy az ügyben kilenc éve folyik eljárás, valamint hogy a körülményekből az állapítható meg, hogy a fegyelmi tanács nem volt pártatlan.
- [9] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmét látta abban, hogy a Pest Megyei Ügyvédi Kamara több hónappal az után nyújtott be fellebbezést, hogy az indítványozónak az elsőfokú döntést kézbesítették, és e fellebbezést a másodfokon eljáró fegyelmi tanács és a bíróságok befogadták.
- [10] Az indítványozó hivatkozott továbbá az Alaptörvény I., II., VI., XV. cikkére és XXVIII. cikk (1) bekezdésére is, érdemi alkotmányossági összefüggést azonban nem állított e rendelkezések és a konkrét ügy között.
- [11] 4. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése a) pontja értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti. Az Alaptörvény IX. és XXIV. cikkei Alaptörvényben biztosított jogoknak minősülnek, ekként azokra (az egyéb feltételek teljesítése esetén) alapítható alkotmányjogi panasz.
- [12] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó a támadott kúriai ítéletet 2020. május 8-án vette át jogi képviselője útján, és az alkotmányjogi panaszt 2020. június 17-én terjesztette elő, így az az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti hatvan napos határidőben került benyújtásra. Az Abtv. 27. § (2) bekezdése értelmében jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy vagy szervezet, a) aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt; b) akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz; vagy c) akinek (amelynek) jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed {vö.: 3299/2020. (VII. 17.) AB végzés, Indokolás [8]}. Az indítványozó a konkrét, egyedi ügyben érintett személy, mivel az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy felperese.
- [13] Az Abtv. 27. §-a szerinti alaptörvény-ellenesnek tartott bírói döntéssel szemben akkor lehet az Alkotmánybírósághoz fordulni, „ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés” sérti az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát és a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „a Kúriának az alsóbbfokú bíróságot új eljárásra utasító döntése nem felel meg ennek a feltételnek, hiszen az eljárás ezt követően folytatódik, melynek lezárását, a jogerős ítélet meghozatalát követően nyílik meg a lehetőség az alkotmányjogi panasz benyújtására. A Kúria által eldöntött kérdés, nevezetesen az indítványozó áfa-alanyisága – ha az indítványozó álláspontja szerint annak megállapítása miatt Alaptörvényben biztosított joga sérül – a jogerős döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panaszban vitatható” {3307/2019. (XI. 18.) AB végzés, Indokolás [17]}. Jelen ügyben nem a Kúria utasította új eljárásra az elsőfokú bíróságot, hanem a bírósági döntések helyben hagyták a másodfokon eljáró fegyelmi tanácsnak az elsőfokú fegyelmi tanácsot új eljárásra utasító határozatát. Abból a szempontból viszont nincs különbség, hogy jelen esetben sem született az indítványozóval szemben érdemi döntés, így az Abtv. 27. §-ára alapítva nem lehet az Alkotmánybírósághoz fordulni.
- [14] Az eljárás elhúzódásával összefüggésben az Alkotmánybíróság megjegyzi: „az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre arra, hogy egy adott bírósági eljárás jelentős elhúzódásából eredő következményeket enyhítse vagy orvosolja. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a szerinti panasz esetén csupán az indítványban támadott bírósági ítélet megsemmisítése felől rendelkezhet (amennyiben az Alkotmánybíróság a [...] támadott ítéleteket megsemmisítené, a bírósági eljárás újra kezdetét venné, tehát a per csak tovább húzódná).” {3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [8]}

[15] 5. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) és b) pontjaira tekintettel, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2020. november 24.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1249/2020.

